REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 229. Brașov, Miercuri 17 (30) Octomvrie. 1907.

Măcelul dela Cernova slovacă.

Vechiul proverb zice, că dacă Dumnezeu vrea să piardă pe cineva, îi ia mintea. Așa se pare, că se întâmplă acum cu maghiaronii și cu patronii lor din Slovăcime.

Incă abia a răsunat glasul protestător, cu care Björnson luase în apărare cauza mult urgisiților Slovaci din Ungaria, încă contele Apponyi răsfățat de norocul, ce l'a avut mai nainte până a nu face cunoștința severului Norvegian, avea speranța să se revanșeze într'un fel sau altul, folosindu-se de apucăturile avitice, și iată, că furia solgăbirăiască și a gendarmilor din Slovăcime, vine deodată să întărească cuvintele protestătoare rostite de Björnson în apărarea cauzei slovace. Nu putea să urmeze o desmiuțire mai teribilă și nimicitoare pentru fariseismul adversarilor poporului slovac, decât măcelul de la Cernova, care se poate pune alături cu măcelurile dela Mehadica, Panàde și Christian, cari toate mărturisesc așa de viu de câtă libertate se bucură popoarele nemaghiare sub oblăduirea ungurească.

Să trecem la fapt.

In satul Cernova în nemijlocita apropiere de orașul Rozenberg (Rozsahegy) avea să fie sfințită o biserică. Preotul din acest sat, un naționalist cu numele Hlinka, fù dinainte suspendat din oficiul său de către superiorii maghiaroni, pe cuvânt că ar fi agitator panslavist. Poporul dorea să se sfințească biserica numai dupăce va fi reașezat în oficiul său preotul Hlinka, și aceasta o dorea mai ales, fiind-că la clădirea bisericei n'a contribuit nimic nici orașul din apropiere, nici episcopul Parvy.

Maghiarii din Rozsahegy, în înțelegere cu administratorul provizor al parochiei orașului, au stăruit însă, ca sfințirea bisericei să se facă în tot cazul fără concursul lui Hlinka și în contra dorinței țăranilor din Cernova. De aceea au hotărât să sfințească biserica Duminecă. Sătenii din Cernova au rugat pe canonicul Kurimsky, care era să reprezinte pe episcop la serbările de sfințire să nu vină, deoarece comuna dorește amânarea serbării. Canonicul le-a răspuns, că va împlini dorința lor și nu se va prezenta.

Preotul maghiaron din Rosenberg și tovarășii săi din comunele învecinate, voiră însă să facă sfințirea cu ori ce preț spre a veni astfel în ajutor cauzei maghiarismului din Cernova. Deja de Sâmbătă era adunat foarte mult popor din satele învecinate în Cernova. Duminecă dimineața gendarmii formară cordon la capul satului, unde se adunase mulțimea. Scopul lor era să facă cu putință preoților intrarea în sat, unde în depărtare de un km. se află noua biserică.

Pe la ora $9^1/_2$ sosiră din oraș în două trăsuri patru preoți și solgăbirăul. Mulțimea deveni tot mai iritată, mai ales că între preoți erau doi, cari se obligaseră cu cuvântul lor de onoare a nu azista la actul sfințirii, până ce nu va fi restituit în oficiu preotul Hlinka. Mult i-a supărat și sosirea dechantului renegat Paruzik.

Când trăsurile ajunseră în capul satului țăranii strigau „Intoarceți-vă, de ce veniți cu puterea?“, preoții însă strigau din trăsura vizitiului „Mână înainte, numai de aceea mână“! (Csak elöre, azért is elöre!) Câțiva țărani apucară frânele cailor și voiau să întoarcă trăsura. Atunci solgăbirăul Pereszlenyi *a dat ordin gendarmilor să puște*. Aceștia au dat patru salve cu vre-o 50 de împușcături.

Au căzut morți 9 țărani slovaci, ear șapte au fost răniți de moarte.

N'avea dreptate Björnson când zicea că bisericele sunt goale, căci poporul slovac nu mai poate suporta tirănia celor din fruntea lor? Le va umplea și acum Apponyi? Sta-va el tot cu fruntea ridicată și în fața barbariei dela Cernova?

Budgetul comun s'a fixat definitiv cu deplină înțelegere, în conferința de ieri a ambilor premieri și miniștrilor de resort, în Viena. Cheltuelile vor fi ridicate cu vr'o 20 milioane înafară de regularea salarelor oficerești.

Reforma protestelor cambiale. Ministeriul de justiție are în lucrare un proiect chemat să introducă radicale înoiri în aceasta direcție. Intre altele nu se va pretinde protestarea cambiului, când posesorul și asignatul este aceeași persoană, (80% din cazuri); vor putea face actul protestării cancelariile avocațiale, unde nu sunt oficii de notar public; documentul protestului va fi scris, scurt, pe cambiu; nu se va cere registru deosebit al cambiilor protestate; oarele de oficiu vor fi prelungite dela 9—6; se va statori o taxă gradată, în progresie cu suma protestată. Eventual se vor mai adauge și altele.

Deputația alegătorilor din Czegléd a fost Duminecă pe la Fr. Kossuth și l'a încredințat de ascultarea lor neclintită. Ministrul i-a mângăiat, că partidul a ajuns prea curând în majoritate, ca să poată încheia un pact mai bun.

Instalarea episcopului ev. Dr. Fr. Teutsch.

Sibiiu, 28 Oct. n. 1907

In ziua de Duminecă s'a făcut la Sibiiu instalația episcopului săsesc, iar în presară au avut loc serbări festive, toate de o înălțime morală și artistică, vrednică de luat aminte, pentru oricine caută aceste înălțimi.

Dr. Frideric Teutsch este un bărbat în floarea vârstei, fiul episcopului G. D. Teutsch, de foarte bună pomenire, pentru tradițiile sale nobile naționale de simplicitate patriarcală si de viață petrecută în muncă vrednică și în cercetări de știință. Fiul, care și-a făcut studiile în străinătate, a moștenit toate însușirile și obiceiurile din casa părintească — este credința generală. Pe lângă caracterul adevărat apoi este foarte mult stimat ca istoriograf, cercetările lui istorice fiind inspirate de un pronunțat sentiment național. Nu e mirare deci, dacă la instalația lui s'au făcut așa de entuziaste și bogate manifestații.

Sâmbătă după ameazi la orele 6, s'a dat un mare concert, din grele piese clasice și multe din compozițiile dirigintelui local Bella. La orele 8 un impozant conduct de torțe, și o serenadă în fața locuinței nou alesului. S'au rostit cuvântări de adevărată bărbăție deschisă, leală, neslugarnică și nedespotică, din amândouă părțile. Oratorul mulțimei a zis: »avem cea mai hotărîtă credință, că activitatea dv. va fi cu daruri bune!« Și a răspuns sărbătoritul: »omagiile nu persoanei mele se aduc, ci înaltei funcții, o știu... Imi voi închina viața patriei, și spiritului evangelic german«. Apoi s'au cântat unele cântece naționale și de bucurie.

Adevărata instalație s'a făcut Duminecă. Lume multă, haine de sărbătoare, fețe zimbitoare — toate în corporații, după obicei. Miliția reprezintă un număr mare și pare rău că comandantul de corp este împedecat a veni în frunte. Sună și clopotele dela biserica catolică.

Intre cei de față se observă și I. P. S. S. Mitropolitul Mețianu cu suita.

Dr. Teutsch vine aproape singur și urcă în cor. După ce s'a cântat un imn semireligios, el cetește psalmul 46 — baza reformației.

»Cantata reformației« în tonuri puternice de cor, liturgia cântată de preotul orașului apoi predica festivă a alesului. E ținută în termeni și teme foarte reale. Aproape nici o citație din sfintele scripturi. Găsește evoluția spiritului omenesc în devizele »să nu obosești« și »mori ca să poți fi«. Curatorul prim cetește textul decretului de numire, în ungurește și în traducere germană, apoi episcopul depune jurământul »pentru răspândirea lămurită a cuvintelor divine, pentru îngrijirea de *școli*, biserici, așezăminte, preoți, învățători, *servitori*, pentru constituția bisericească, și pentru a judeca fără parțialitate fără frică, fără patimă și fără lăcomie«. Intărește acestea și prin subscriere. Iarăși un psalm cântat, și episcopul e petrecut

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Bjönstjerne Björnson.

Celebrul scriitor norvegian Björnson s'a bucurat și până acum de cel mai frumos renume nu numai în patria sa, ci în toate țările civilizate. De când și-a ridicat glasul în favorul celor asupriți în scrisoarea, ce-a adresat'o conferenței de pace din München, numele Björnson e foarte des amintit în toate ziarele din Europa și a devenit și la noi Românii popular. Credem a satisface unei dorințe a cetitorilor noștri dându-le aici după „Sămănătorul“ interesanta biografie a marelui poet:

Björnson s'a născut la 8 Decembrie 1832 în comuna Kvikne, (districtul Doverfjeld), o localitate depărtată și retrasă în munții Norvegiei. Tatăl său era preot. Priveliștea strașnicilor lanțuri de munți, cu capetele ascunse în zăpadă, treziră de cu bună vreme fantazia copilului și dragostea pentru tot ce e măreț și sublim, iar creșterea religioasă ce domina în casa părinților săi îi desvoltă de timpuriu simțul de dreptate și adevăr în viața socială și politică, în religie și obiceiuri. In anul al șaptelea se mută cu tatăl său la Romsdal, unde se desfășoară una din cele mai frumoase și mai bogate văi a Norvegiei. »Parohia de aici« — scrie el undeva — »este una din cele mai frumoase din țară, căci zace între două golfuri, cari se întâlnesc aici, cu dealuri verzi ce se ridică deasupra-i, cu cascade de apă și case țărănești pe țărmurul din față, cu câmpii ondulate și pline de viață în partea de jos«. Aici s'a născut într'însul dragostea duioasă și entuziasmul sublim pentru patria sa. Aici a prins rădăcini profunde în inima lui interesul cel fierbinte, pentru muncă și luptele poporului său...

După ce a frecuentat câtva timp școala din Molde trecu la vârsta de 17 ani examenul de maturitate și se înscrise la universitatea din Christiania și anume la teologie. Mișcarea literară însă ce pornise în acel timp în capitala Norvegiei îl atrase și pe Björnson în apele ei și astfel își îndrepta privirile spre poezie. In curând scrise o piesă: »Mellem Slagene«. (Intre lupte) într'un act și o nuvelă din viața țăranilor: »Synnöve Solbakken«.

In aceste lucrări romantismul danez avea o influență evidentă dar din limbagiul și din caracterele cele energic desemnate se vedea că în curând o să-și croiască un drum propriu. Aceste scrieri și altele ce-i urmară produseră senzație în literatură și îl făcură celebru. In curând deveni publicist și luă parte cu tot focul tinereții nu numai la luptele literare, ci și la cele politice și sociale. La anul 1857, ca urmaș al celebrului Ibsen, luă direcțiunea teatrului din orașul Bergen și se însură cu o femeie foarte înțeleaptă și drăguță, care e singura ființă în putință de a descifra cu toată siguranța manuscrisele poetului. Björnson însuși n'ar fi în stare să-și recitească manuscrisele, dacă nevasta sa nu i le-ar copia.

După o muncă foarte spornică și grea se înapoiă, la 1859, la Christiania, ca director al ziarului »Aftenblad«. In curând însă oferindu-i-se un stipendiu de stat plecă pentru doi ani la Roma, apoi mai petrecu un an și jumătate în Germania și în Franța, și în urmă se înapoiă la Christiania. In timpul absenței sale, din cauza publicării dramelor, nuvelelor și a poeziilor sale, ajunse la o autoritate așa de mare încât statul îi acordă o recompensă națională. Dela 1865 până la 1867 fu directorul teatrului din Christiania. Apoi se asvârli din nou în politică, deveni șeful partidei țărănești, adecă radicale-republicane și luptă cu impetuositate pentru separațiunea Norvegiei de Svedia și introducerea guvernamântului republican. Dar luptele politice fură atât de acerbe încât în urmă preferi a se retrage din viața politica. Intreprinse apoi o călătorie în America și Anglia și în urmă se stabili pentru câtva timp la Paris. In timpul din urmă obicinuește a petrece iarna în Aulestad lângă Christiania și vara la Schwaz, în Tirol, ocupându-se numai cu lucrările sale poetico-literare. Din când în când însă, cu o ocazie sau alta, se aruncă iarăși în politică, cum fusese cazul înainte cu vr'o cinci ani, când publică un articol senzațional producând și stăruind pentru unirea statelor de nord într'o confederație neutrală și o alianță cu Germania.

Creațiunile poetice ale lui Björnson, versurile și poeziile sale conțin lucruri atât de frumoase, încât cele mai multe au devenit cântece naționale și s'au tradus în cele mai multe limbi europene.

In limba românească n'am văzut încă nici o traducere.

Cele mai însemnate din lucrările sale sunt: »Noii căsătoriți«, »Un faliment« (dramă), în care arată cu mare măiestrie puterea diavolească a banului; — »Laboremus«, — »Paul Lange og Tora Parsberg«, »Peste puterile noastre«, »Storhove«, »Maria Stuart«, »Redactorii«, »O mănușe« și multe altele. Björnson este un spirit îndrăzneț și energic, un realist declarat și radical, un apărător al simplului și firescului. Stilul său, deși de o mare vioiciune, este întotdauna concis.

In anul 1899 i-s'a ridicat o statue la Christiania.

Ca orator Björnson strbătu întreagă Norvegia spre a trezi interesul poporului pentru teoriile sale naționale și umanitare și prin elocința sa fulgerătoare câștiga în totdeauna imensul său auditoriu. ¡Căci ori unde, pe scenă, în versuri, în povestiri, în discursurile sale politice, argumentele cele mai puternice erau a arăta poporului său un viitor mai bun și mai frumos.

Intr'o vorbire ținută inainte cu vr'o cinci ani în apropiere de orașul Christiania, la o întrunire poporală, se esprima — »ca un leu cu coama zburlită și albă ca zăpada«: — »Popor de iarnă, — scutură jugul acestui anotimp, înviază-ți vara ini-

la casa parochială, aranjată mai nou cu toate cele bune şi frumoase.

Banchet festiv, cu vreo 10—15 toasturi. Episcopul e cel dintâiu. Inchină pentru regele, care este graţios de primeşte însuşi jurământul de fidelitate. Cu acest prilej, zice Dr. Teutsch, a zis regele: »Sunt pentru multe dator Saşilor. Cunosc fidelitatea şi alipirea lor, şi astfel să rămână totdeauna«. — S'a închinat şi pentru guvern, care, »deşi nu răspunde cu iubire la iubire, ne-a dat semne de înţelegere«.

— Mai mulţi oratori au atins noua lege şcolară. Unul a zis: »de acum poate nici nu mai avem şcoale, este deci îndoit scutul ce îl căutăm în biserica condusă de d-v.« — Mitropolitul român şezând la dreapta episcopului, închină pentru cel ce a dat numeroase dovezi a iubirei de pace şi a înţelegerei frăţeşti. Reprezentantul miliţiei a toastat pentru poporul sas. Alţii pentru cel mai mare istoriograf al saşilor Dr. Fr. Teutsch.

Nespus de multe depeşe au sosit din străinătate, dela oameni şi institute reputate.

Cuvântul de urmă, — de mulţumire duioasă — a fost a sărbătoritului, care şi în tonurile umorului s'a dovedit un orator de frunte.

Seara tablouri vivante, cu cântarea tuturora la capăt: »Siebenbürgen Land des Segens«. *x.*

Cronica din afară.

Protestarea contra bandelor bulgare din Macedonia. Ministrul Greciei la Constantinopol şi consulul Greciei la Monastir, au fost însărcinaţi să protesteze pe lângă Poartă contra valiului, pe care îl acuză de neglijenţă în protejarea satului Rakova contra atacurilor bandelor bulgare. De şi ofiţerii aveau trupe suficiente şi puteau împiedica trecerea acestor bande încă de dimineaţă, totuşi ele nu au prevenit atacul proectat. Se zice că răspunderea atacului incumba cu deosebire atitudinei trupelor, care este considerată cu totul inexplicabilă. Valiul a fost silit să recunoască temeinicia plângerilor consulului grecesc, şi a promis că va face o anchetă.

Meetingul din Sofia. Agenţia telegrafică bulgară zice, că în meetingul de Dumineca, la care au luat parte vreo zece mii de persoane din opoziţiune, s'a decis să se ceară guvernului reintegrarea profesorilor universitari şi redeschiderea universităţei, cu condiţiunile de autonomie, cari au fost desfiinţate. Moţiunea exprimă um blam în contra guvernului, care a călcat în picioare drepturile poporului şi îndeamnă naţiunea să lupte cu energie pentru răsturnarea guvernului. Cu toată violenţa discursurilor oratorilor, nu s'a produs nici un incident.

Meetingul opoziţiei sârbeşti. Duminică a avut loc un meeting al partidelor din opoziţiune. Cu toate că ele au făcut totul pentru ca această întrunire să fie mare, au asistat puţini cetăţeni. Au rostit discursuri deputaţii din opoziţiune Stojanovici, Davidovici, Velcovici, Marincovici. S'a votat o moţiune prin care meetingul protestează contra faptului că guvernul a prorogat Scupcina. Oraşul a fost liniştit.

Cartea galbenă rusească. Ministerul de externe al Rusiei, a împărţit reprezentanţilor diplomatici o carte galbenă cu privire la negocierele ruso-japoneze din 1906-1907. Această se face pentru întâia oară de către diplomaţia rusă.

Procesul Moltke-Harden.

(Pledoariile.)

In cele următoare vom schiţa momentele de căpetenie din pledoariile ce s'au rostit în ziua ultimă a procesului.

Inainte de a se începe aceste pledoarii, contele Moltke a cetit o declarare relativă la demisiunea sa din postul de comandant al oraşului Berlin. Când au ajuns, zice, la urechile majestăţii sale învinuirile lansate contra lui de Harden în foaia sa el şi-a dat cuvântul său de onoare adjutantului general de Plessen, că n'a avut niciodată cu bărbaţi relaţiuni anormale. După aceea şi-a înaintat cererea de demisiune cu motivarea, că o persoană atât de suspiţionată nu poate să rămână în apropierea Majestăţei sale. După aceasta, primindu-i-se dimisiunea, a fost pus la dispoziţia Maj. Sale.

Cea dintâiu pledoarie a fost a apărătorului contelui Moltke, conzilierul de justiţie *Dr. D. Gordon.* El începe zicând că nu poate fi german care să nu fi luat cunoştinţă cu cea mai adâncă ruşinare şi indignare despre cele ce s'au petrecut în Potsdam în villa căpitanului de cavalerie conte Lynar. Soldatul de serviciu al acestui căpitan a raportat despre purtarea stranie şi anormală a stăpânului şi a amicilor lui. Ce e mai trist că lucrurile acestea urîte s'au petrecut în garda împărătească unde se află elita din toată provinciile. Martorul Bollhardt sergent de gardă a depus că în villa Lynar a văzut luând parte la orgii şi pe prinţul Eulenburg, pe care declară că la recunoscut după portretul său din almanachul Gotha. Apărătorul Gordon, trage la îndoială veracitatea celor spuse de martorul Bollhardt despre lucruri ce s'au petrecut înainte cu zece ani. Ii pare rău că n'a fost posibilă confrontarea acestui martor cu prinţul Eulenburg (acesta fiind bolnav şi nevoind să apară înaintea tribunalului, a refuzat de a primi şi pe martor în locuinţa sa, unde acesta se prezentase c'un comisar de poliţie spre a se convinge dacă prinţul este identic cu acela despre care a depus). Bollhardt a ştiut ceva pozitiv numai despre participarea contelui Lynar şi a contelui Hohenau.

Martorul mai spuse că contele Moltke se aseamănă cu unul dintre cei ce au luat parte la orgiile din vila dela Potsdam. Dar credeţi c'ar fi fost posibil ca contele Moltke, care era mult mai bătrân, să se fi dedat cu astfel de necuviinţe într'un cerc de ofiĉeri tineri dela 27 până la 30 de ani? Aceasta este absolut cu neputinţă. Contele Moltke zise că nici măcar nu cunoaşte vila aceea şi că n'a fost nici odată în ea.

Incât pentru punerea la dispoziţie a contelui Moltke, apărătorul său zice că mai întâi a trebuit să fie îndepărtată orice umbră de suspiţiune, ca majestatea să poată zice: «Te puii la dispoziţiunea mea». Dr. Gordon zice că în adevăr nu e nici urmă de suspiţiune că contele Moltke ar fi păcătuit în contra § lui 175, (în care codul penal prusian prevede pedeapsă pentru pederaşti). Vrea se constate aceasta fiindcă tocmai în această zi este aniversarea a 107-a dela naşterea marelui feldmareşal Moltke, şi zice: contele Kuno Moltke s'a arătat vrednic de marele său consângean! Arată apoi că Harden în articolii săi, a vizat astfel de aberaţiuni fizice homosexuale ce le-ar fi comis contele Moltke. Aceasta se vede şi de acolo că-l pune într'un rând cu d-l Leconte, despre care se ştia în general că are înclinări de aceste perverse.

Harden vorbeşte tot numai de un «grup» şi de un «grupşor», dar unde este acest grup? Rămâne din el numai prinţul *Eulenburg* şi contele *Moltke.* Adevărat că Majestatea Sa a învrednicit pe aceşti doi domni cu amiciţia sa. Dar cum vine francezul Leconte între ei? Harden zice: «amicii amicilor mei sunt şi amicii mei», Aceasta e un cuvânt de spirit, dar nu se potriveşte în viaţa practică. Mulţi din amicii mei au amici, cari nu sunt nici decum amicii mei. Şi apoi ce e cu contele Hohenau? Aceasta e o rudă îndepărtată a contelui Moltke, şi fireşte se tutuesc; erau amândoi în acelaşi timp între cei şase adjutanţi ai Majestăţei Sale. Ce are a face aceasta cu prinţul Eulenburg sau chiar cu Leconte? Unde e cercul în care s'a zamislit *legenda despre camarillă?*

(Va urma).

STIRILE ZILEI.

— 16 Octomvrie v.

Adunarea generală a Societăţii pentru fond de teatru român se va convoca, precum suntem informaţi, pe Duminecă 4/17 Noemvrie a. c. în comuna Cohalm. Zilele aceste se va publica convocatorul adunării împreună cu programul amănunţit al serbărilor.

Regina României despre ţăranii români. După audienţa ce a avut la regele Carol corespondentul ziarului »Hamburger Nachrichten«, d-l Bratter, a fost primit în audienţă şi de regina, care i-a făcut următoarele declaraţiuni:

»Corespondenţele despre ultimele răscoale ţărăneşti au fost foarte exagerate. Ţăranii au fost descrişi ca o bandă brutală de bestii setoase de sânge. Aceste descrieri sunt din cale afară nedrepte. Ţăranul român e în fundul inimii o fire blândă, incapabilă de grozăvii. Chiar dacă e aţâţat de instigatori fără de coştiinţă, ca acum şase luni, erupţiunile furiei s'au mărginit la spargeri de geamuri, devastări de prăvălii, etc. S'a întâmplat că ţăranii răsvrătiţi, după-ce au distrus prăvălii evreeşti, au dat ospitalitate în bordeiele lor femeilor şi copiilor de evrei cari se bociau. Furiei îi urmează la ţăranul român întotdeauna remuşcarea şi mila de victima furiei sale«.

Regina a povestit multe amănunte din răscoale, cari întăresc descrierea ce făcuse despre firea supuşilor ei ţărani.

Teatru românesc în Braşov. Aflăm cu plăcere că artistul nostru dramatic, d-nul Zaharie *Bârsan*, va da săptămâna viitoare două, eventual trei reprezentaţiuni teatrale în Braşov. Se vor juca piesele »Strigoii« (Die Gespenster) dramă în trei acte de Ibsen şi comediile »Cânele şi pisica«, »Un prietin«, »Dela Nord la Sud« şi »Capriciul unui tată«. La una din represeotaţiile proiectate îşi va da concursul şi corul tinerimei noastre: „Acordul«. Programul amănunţit se va publica zilele aceste.

Alegerea rectorului universităţii din Cernăuţi. Săptămâna trecută s'a făcut alegerea rectorului universităţii din Cernăuţi pe anul şcolar 1907/8 în locul decedatului rector Dr. Vasile Gaina. La prima alegere a fost ales unanim profesorul facultăţii teologice Eusebiu Popovici. Din cause sanitare însă d-l Popovici a declinat dela sine aceasta onoare. La a doua alegere, care a urmat imediat după prima, a fost ales profesorul de literatura şi limba slavică Dr. Eugen Kozac, un rutean.

Pentru masa studenţilor români din Braşov a contribuit d-l advocat Dr. Isidor *Pop* suma de 20 cor. în loc de cunună eternă pe sicriul neuitatului prietin Dr. Pompeiu Marcu, fost advocat în Lugoj.

Primească marinimosul donator cele mai călduroase mulţămite. — *Direcţiunea gimn. gr. or. român.*

Epidemia de scarlatină. Ivindu-se în timpul din urmă mai multe cazuri de scarlatină în Braşov, se atrage atenţiunea locuitorilor, că în sensul § 83 al legei sanitare fiecare cap de familie e dator a recurge imediat la ajutorul medical şi a observa dispoziţiile luate de organele sanitare. Numai în modul acesta se poate cu succes combate extinderea acestei epidemii.

Procesul d-lui Dr. I. Gall. Comitetul congresual al bisericei sârbeşti din Carloveţ a fost intentat proces Ilustrităţii Sale domnului Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaţilor, pentru nimicirea testamentului fericitei sale soţii, născută Cat. Agora şi predarea lăsământului decedatei în proprietatea bisericei sârbeşti. Joi a adus sentinţă tribunalul regesc din Timişoara în acest proces, respingând acţiunea sârbilor şi judecându-i la purtarea cheltuelelor de proces. Advocatul domnului Dr. Iosif Gall a fost domnul Dr. Emil Babeş din Buda-Pesta — «Tel. Rom.».

Apponyi este iarăşi felicitat din mai multe părţi. După profesorii academiei de drept din Oradea-Mare — studenţii acelei academii au făcut manifestaţii pe lângă profesorul lor Dr. Agoston, antagonistul ministrului — s'a pornit facultatea teologică din Pesta, academia de drept din Presburg şi societatea studenţească sf. Emeric, să dea reparaţie ministrului, «insultat».

Bine înţeles astea nu-l atrează pe Björnson.

Catolicii pentru presa lor. Zi de zi publică «Alk.» însemnate contribuţii, dela

---

mii tale! Iubeşte acest steag curat cu crucea libertăţii, fără nici un amestec, străin şi nesuferit... Să fim cu toţii un popor de vară, fiindcă ţara noastră este frumoasă, fiindcă sufletele noastre frumoase sunt ca şi câmpiile noastre!« Acest tablou al personalităţii sale bine să ni-l imprimăm în mintea noastră, dacă vrem să judecăm drept pe poet. El este prin escelenţă educatorul poporului său, »marele Sămânător cultivator, al Norvegiei«, cum bine l'a numit odată George Brandes.

Bătrânul poet norvegian împlineşte la 8 Decemrie, anul curent, vârsta de 77 ani; forţa sa de muncă însă îi este încă nesecată. Suntem încredinţaţi că Cel-de-sus îi va lungi încă mulţi ani firul vieţii; pilde are în bunicul său, după mamă, care a ajuns în deplină putere spirituală şi trupească vârsta de 100 ani, iar părintele său de 90 de ani.

Gâza.

(Schiţă)

Calul suia, din greu, dealul. Năduşise. Muştile îl năcăjeau, iar zăbala îi ardea gura. Dădea mereu din cap să-şi lărgească dârlogii, până ce călăreţul îi lăsă cu totul slobozi. Acuma mergea cu capul în pământ, cu coama împrăştiată în tot lungul gâtului, cu buza de jos spânzurând, cu mijlocul frânt. De sus cădeau într'una razele soarelui, îi străbăteau prin păr, şi-i beşica pielea. Dealul se ridica rotunjit, ca un sân, iar marginile lui se prăvăleau repezi, scufundate, acoperite cu alunişuri. Unde şi unde câte un stejar se înălţa din fundul prăpastiei, de-odată, mânios par'că; dar vârful lui rămânea mai jos de înălţimea şuşelei, albe ca un drum de moară, înecată de colb la cea mai mică adiere de vânt. Calul se opri câteva clipe, suflă puternic, apoi o smuncitură a frâului, îl sili iar să pornească. In sfârşit, mai făcu cei câţiva paşi de ajunse până 'n vârful dealului. Ridică puţin capul. Drumul se întindea neted, scoborând prin mijlocul pădurii, care începea să se arate mai deasă, mai bătrână.

In fund, tocmai în fund, târgul sticlea în soare; crucea bisericii străpungea seninul, — în razele soarelui părea şi dânsa că pâlpâe ca o flacără. Un vânticel răcoros înfăşura gâtul şi crupa calului ca într'o pânză udă. Işi încordă muşchii şi o luă la trap. De-odată, ca răsărită din pământ, o trăsură purtată de doi cai mari, negri, sbură pe lângă dânsul. De-abia putu să prindă scânteierea ţintelor de argint, în care erau bătute hamurile. Trecerea celor doi telegari par'că-i dădu şi mai mare putere.

Apoi târgul se arătă din ce în ce şi calul, care mai venise pe aici odată, întrezări par'că-i grajdul mic în care atuncea îl aşteptase ieslele cu fânul proaspăt. Ce răcoare era: nu se găsea măcar o ferăstruică prin care să străbată căldura cât de cât. Şi în faţa lui, i se păru că se ridică deodată tocmai în fund, o iesle mare, mare, în care un cal, doi, o sută, mânâncă straşnic, din earba coaptă, şi că pentru dânsul e un locuşor mic, de o parte. O să încapă tocmai bine.

Lovitura unei vergi îl făcu să tresară. Până la târg nu mai era mult. Vântul iar se curmase, pădurea pe margini stătea încremenită, arsă. Cei din urmă copaci rămaseră în urmă; la dreapta şi la stânga, câmpul mai tot acoperit de lumânărică, se întindea departe, până 'n poalele munţilor întunecaţi. O smuncitură a dârlogului din dreapta, îl făcu să ocolească fără întârziere, trecu şanţul pe podişca ce se îndoi sub greutatea lui; poticni, simţi călăreţul prăvălindu-i-se până peste gât; o ploaie de lovituri îl făcu să-şi i-a sama la mers. Câmpul par'că-l mai învioră. Târgul rămăsese în urmă, la stânga; mergeau aiurea. Vedenia cu ieslea se şterse, cele dintâiu căsuţe acoperite cu stuh, ale satului, se împrăştiau printre îngrăditurile de nuiele. Câţiva purcei fugiră, guiţând din drum; un câne se luă după el, lătrând amarnic, o femeie se întorcea dela fântână cu o tigvă plină cu apă, pe umăr. La poarta ţarinei stătură. Stăpânul se scoborî, deschise poarta, căci jitarul lipsea, nu mai încălecă, îi aruncă dârlogii peste oblâncul şălei, de-i încordă gâtul, şi porni pe jos. In mijlocul satului, lângă biserică se opri. Ajunseseră la crâşmă. Pe laviţe, temei, moşnegi, şi câţiva copilandri, stăteau cu pieptul pe masă, cu capul sgrijinit de mână, cu ulcele dinainte.

Stăpânul îl duce în dos, lângă un gard, şi-l leagă dârlogii de un par.

Calul rămâne singur. Intoarce capul după stăpânul, care pleacă grăbit. Prin împrejur nici un fir de iarbă, de fân; nimic, nici un jgheab cu apă. Dincolo de gard, o mulţime de poloboace pline de huştile borşului vărsat din ele. Din altă parte vine mirosul de oţet. De departe se aud glasurile celor ce beau. In cătina de alături vrăbiile îl asurzesc.

Frânt de drum, înecat de colb, calul pleacă în jos capul.

Deodată un zumzet uşor, îi loveşte auzul, şi 'n aceeaşi vreme un fior îl furnică în tot trupul. O gâză mică, obosită să mai colinde aurea, îi nemeri într'o nare. Calul se pregăteşte să sufle, s'o gonească, dar un miros de câmp, de flori, i se împrăştie până în suflet; şi-l răcoreşte ca un isvor ce i-ar fi picurat de-asupra capului. Gâza îşi scutură aripile pline de colbul de aur al florilor prin cari sburase. Calul o lăsă, o simţi cum i se ridică, uşoară, cu picioruţele mărunte, în susul frunţei. Cu coada ochiului de abia o zăreşte, şi strălucirea ei îi aduce aminte de sclipirea ţintelor de argint de pe hamurile celor doi fugari. Apoi o văzu cum o i-a de-acurmezişul, pe lângă ochiul lui; o simţi cum merge de-asupra pleoapei, înfiorându-l uşor, apoi cum se ridică pe gât, pe supt coamă, cum se suie încetişor, până sus lângă ureche, şi rămâne acolo, la umbră.

Mulţumit calul îşi apropie genele şi dormitează.

(„Albina".) *Em. Gârleanu.*

orduri călugăreşti, preoţi, parochii, parochieni, pentru «fondul de presă catolică».

Ne vor servi de pildă?

Cununie. Ioan *Bunea*, învăţător, şi Livia *Bărbos*, anunţă cununia lor, care se va celebra Dumineca în 3 Noemvrie st. n., 1907, la 3 oare după ameazi în biserica greco-catolică din Borsia. Borşa în 3 Noemvrie, 1907.

Necrolog. In Cerneşti, a încetat din viaţă în 16 Octomvrie *Ioan Pop*, fost administrator a tractului protopopesc Capolnocmănăştur şi paroch gr.-cat. a Cerneştilor. Inmormântarea a avut loc în 21 Octomvrie. Odichnească în pace!

Procesul Polonyi-Lengyel s'a început deja în faţa judecătoriei. Intiiaşdată epizodul cu furtul de acte al lui Hajdu. Apărătorul acestuia este Vázsonyi. In vorbirile lor acuzaţii Hajdu şi Lengyel au spus cuvinte aspre la adresa lui Fr. Kosuth, provocând admoniţia presidentului. Lengyel se apără, că nu este la mijloc intenţia furtului, ci a desvălirei unei crime politice. Procesul e în curgere.

La patru fete sănătoase a dat viaţă soţia învăţătorului sas din Poprad. E mare bucuria în casă — se scrie.

Boala de unghii, ce-a bântuit cumplit în cirezile de vite din Şinca mare, este pe sfârşite. In urma măsurilor severe luate de administraţie, s'a ajuns localizarea epidemiei. Foarte mulţi proprietari de vite au avut să sufere pagube enorme. Cei ce au avut vite atacate de epidemie, au fost opriţi şase săptămâni să le scoată din curte. Lucrările de câmp s'au putut isprăvi numai cu cai, fireşte, scump plătiţi. Administraţia a dispus curăţirea îngrijită a grajdurilor şi staulelor, nu cumva să se infecieze vitele ce vor veni dela păşune.

Sfinţire de biserică. Curatoratul bisericei române gr.-cat. din Şomcuta-Mare, invită la actul sfinţirei bisericei de nou, pictată, care va avea loc în 3 Noemvrie st. n., a. crt., la 10 oare a. m. După actul sfinţirea la 1 oară va fi banchet. Preţul de persoană cor. 3. Tot cu aceasta ocaziune reuniunea de cântări, a plugarilor români din loc va aranja concert cu concursul corului din Ardusad, care să va începe la 6 oare seara. După concert petrecere cu joc. Preţul de intrare: Locul I de persoană cor. 2; locul II de persoană cor. 1. 20.

Catastrofa din Calabria. Ziarele italiene publică încă următoarele amănunte despre catastrofa pricinuită de cutremurul din Calabria: Lacul Maggiore continuă a se umfla în mod alarmant. Toate câmpiile şi frumoasele locuri de vilegiatură din jurul lacului sunt inundate. Pagubele sunt colosale. La Ferruzzano, Santilario şi în alte părţi ale Calabriei, jalea este foarte mare. Mulţi oameni nu au nici un adăpost şi plouă într'una torenţial. Ajutoare sosesc din toate părţile.

Primul ministru italian a luat asupră-şi supravegherea comisiunei, care trebue să împartă ajutoare în regiunile bântuite de cutremur. Ministrul a voit astfel să nu se mai reînoiască abuzurile din 1905, punându-se capăt apucăturilor ce domnesc în unele cercuri ale funcţionarilor publici din Calabria. Se speră că ajutoarele vor merge astfel la cei atinşi de dezastru şi nu se vor perde pe drum.

Archiepiscopul Calabriei face următoarea descriere: Priveliştea satului Ferruzzano este îngrozitoare. Noi am călcat peste primele etage ale caselor. N'a mai rămas nici o urmă de stradă. Pământul e crepat în toate părţile. Unele crepături sunt adânci de un metru. Cadavrele stau în vânt şi ploae, care continuă mereu, distrugând şi ultimele resturi de drum practicabil, astfel că mulţi răniţi mor fără ajutoare.

Furt de cai. In nopţile trecute dispăruseră şapte cai tot pe sprânceană aleşi din o stavă delângă Bistriţa. Păzitorii căutaseră după urme, şi în desişul unei păduri găsiră legaţi de copaci şase dintre caii furaţi, unul însă nicăiri. Gendarmii, avizaţi în acest timp, continuară urmărirea prin pădure şi izbutiră să prindă pe hoţ. Era un ţigan nomad. In goană se descărcaseră mai multe focuri de revolver, din amândouă părţile, însă fără să se nimerească.

Noua nomenclatură a mai multor străzi din Bucureşti. In şedinţa de Vineri a consiliului comunal din Bucureşti, primarul Brătianu, a prezentat un raport cu privire la noua nomenclatură a mai multor străzi. Iata numele ce se vor da în viitor următoarelor strade: Strada Poştelor se va numi strada Nicolae Golescu, strada Modei se va numi strada Pictorul Grigorescu, strada Eldorado se va numi strada Mitropolitul Şaguna, strada Teatrului se va numi strada Millo, strada Dorului se va numi strada Eug. Stătescu, strada Minervei se va numit Vasile Conta, strada Crinului se va numi strada Gh. Ghiţu, strada Cătunului se va numi strada Gh. Costaforu, strada Basarabi se va numi strada Mavrogheni, strada Primăverei se numeşte strada N. Bălcescu, strada Rosetti (dela gara de Nord) se va numi strada general Fălcoianu, intrarea Rosetti se va numi intrarea Doctor Marcovici, strada Rosetti (din coloarea de Negru) se numeşte strada Poetul Cârlova, strada 11 Iunie (Negru) se va numi strada Anastasiu Panu, strada Iancului se va numi strada Avram Iancu, strada Apollon se va numi str. Hajdeu, str. Clopotarii-Noui se va numi str. Gr. Alexandrescu, str. Corbului se va numi str. Epureanu, stradela între stradele Sărindar şi Teatrului se va numi str. Ottetelişanu. Să decide de asemenea ca fosta strada Clemenţa să poarte numele de str. C. A. Rosetti, iar strada Fântânei strada Karl Lueger.

Ard pădurile oraşului Sătmar, şi în mai multe ţinuturi ale comitatului Trei-Scaune, pe teritor întins. Fabricile din Rozsahegy sunt greu ameninţate.

Asociaţia generală a corurilor germane din Ardeal, a ţinut alaltăeri, în Sibiiu, adunarea generală, la care au fost prezenţi 45 delegaţi din 60. S'a dat seamă despre escursia la Bucureşti şi despre participarea la festivalul din Breslau. S'a ales în frunte tot vechiul prezident, Dr. Czekelius, medicul oraşului din Sibiiu.

Dorim şi noi o astfel de Asociaţie.

Catulle Mendes pe insula Elba. Catulle Mendes, cunoscutul critic şi scriitor francez, a vizitat de curând insula Elba, împreună cu câţiva cunoscuţi ai săi. Indată după sosirea lor acolo şi-au trimis cărţile de vizită consulului francez. Peste puţin timp, veni la otelul unde se aflau un italian îmbrăcat rău de tot, care le făcu cunoscut într'o franţuzească stricată că consulul fiind indispus nu-i poate primi, dar că el e viceconsul şi li se pune la dispoziţie, cu atât mai vârtos cu cât are şi meseria de cicerone. Mendes îl întrebă unde se găsesc în insulă amintiri despre Napoleon. Insularul, în acelaşi timp şi viceconsul, răspunse: «Ah, Napoleon. Am auzit vorbindu-se de el. Cred că-i mort. Aşteptaţi un moment, o să văd îndată!» La aceste cuvinte ceroneloe scoase din buzunar un Baedecker şi începu să caute amintirile despre Napoleon.

Aur de 25000 miliarde franci. Ziarele Africei meridionale publică calculul făcut de unul din cei mai cunoscuţi proprietari de mine de aur, anume I. B. Robinson. asupra bogăţiilor aurifere încă existente în Transvaal. După Robinson, mai este la minele din Rand, aur pentru 25.000 miliarde franci. Fireşte calculul nu este matematic, însă arată în destul că Transvaalul mai conţine bogăţii enorme.

Pentru institutul »Eliade« din Ploeşti se caută de urgenţă un profesor de limba germană cu certificatele în regulă. A se adresa la numitul institut în Ploeşti (România).

Ceva despre holeră.

Tot mai mult se apropie de centrul Europei epidemia holerei, care în Rusia bântue de mult, secerând atâtea vieţi. Ştirile mai nouă spun, că s'au ivit casuri şi în Basarabia, la Chişineu şi mai în urmă la Ismail. Şi la Lemberg s'a ivit un cas letal de holeră. Frica holerei e mare în Galiţia.

Ziarul vienez „Die Zeit" publică din acest incident următoarele despre holeră:

Simptomele holerei. — Microbul holerei. — Căile de propagare. — Diagnoza. — Serul antiholeric. — Măsurile de apărare.

Holera e un catar stomacal infecţios, ce se manifestă foarte violent. E pricinuit de microbul descoperit de Koch. Intâiul simptom sunt diareele, urdinări apoase în mare cantitate şi fără dureri. Odată cu acestea bolnavii au vărsături dureroase, cu cârcei. Apoi bolnavii sufer greu de cârcei şi pe când la începet greutatea îmbolnăvirei nu se simte, omul e cuprins de o spaimă apăsătoare. Setea devine nesuferită şi nu poate fi potolită, căci bolnavul varsă tot înainte de-a ajunge în stomac ceea-ce înghite. De aceea nici nu se pot da doctorii; bolnavul se teme să ia vre-o beutură, căci urmarea imediată sunt crampele musculare.

Un mare număr de bolnavi, cel puţin jumătate dintre ei, scapă cu viaţă din aceasta fază a boalei. La ceilalţi, la copii, la persoanele slabe şi la bătrâni, holera înaintează repede; pulsul slăbeşte, bătăile inimei abia se simt, obrajii se îngălbinesc, ochii cad în orbite, oasele fălcilor ies în afară, nasul se ascute, se răceşte şi să învineţeşte. Şi mânile şi picioarele se răcesc, toată pielea corpului e uscată sau se acopere cu o sudoare cleioasă. In curând după aceea vine moartea, ca o scăpare de suferinţele chinuitoare. Boala poate dura ceasuri întregi, uneori câteva zile, arareori chiar săptămâni.

*

După cum s'a spus, holera e o boală infecţioasă datorită unui microb. Intestinele celor morţi de holeră, mai cu seamă celor graşi conţin un lichid ca apa, în care se află bacili holerici. De aceea trebue să se facă o desinfectare îndesulătoare şi să se înlăture excrementele bolnavilor de holeră; toate hainele, rufăria patului şi alte obiecte întrebuinţate în timpul îngrijirei bolnavului trebue bine desinfectate sau, ceea-ce e şi mai bine, nimicite.

*

Bacilii holerei intră prin gură. De aceea bolnavii de holeră pot fi îngrijiţi, curăţiţi etc. fără să se infecteze cei din jurul lor, dacă aceştia caută să fie curaţi şi se feresc de a apropia de gură lucruri infectate, a băga în gură degetele murdare, a se folosi de vase de beut şi mâncat necurate sau infectate; mai pre sus de toate ei trebue să se ferească de a bea apă infectată.

E absolut sigur că cele mai multe epidemii de holeră iau naştere prin apă şi cu toate că drumul pe care se întinde holera poate fi diferit, apa este în primul rând calea pe care se lăţesc epidemiile mari. Caracterul navigaţiunei pe fluvii face că oamenii aflători în serviciul vaselor foarte anevoie pot fi controlaţi; pe lângă aceasta aceşti oameni când se îmbolnăvesc infectează uşor apele. Astfel se explică faptul că adeseori cazuri sporadice de holeră pe vase pot da naştere la alte cazuri de holeră ce se desvoltă în localităţi cu totul despărţite una de alta.

E adevărat că bacilul holerei, în afară de corpul omenesc, are în apă o viaţă relativ scurtă; ea e de ajuns însă ca bacilul să poată fi dus viu, de apă curgătoare, la depărtări mari. Nu trebue să se presupună că holera se poate lăţi numai prin beutura apei infectate.

In timpul din urmă s'a atras atenţiunea că muştele sunt cei mai mari propagatori ai holerei. Iarna însă, ele joacă un rol mai mic.

*

Inşelarea în diagnoză e cu putinţă La început holera poate fi confundată cu un catar de stomah obişnuit, neinfecţios, cu diaree acută, apoi cu diferite otrăviri, de ex. cu otrăviri cu carne şi cu peşte stricat, eventual şi cu tifosul. Dar mersul boalei hotăreşte în scurt timp exactitatea diagnozei.

Procurarea serului — despre care se vorbeşte în raportul din Lemberg — în contra holerei se referă probabil în serul holeric care în experienţele făcute asupra animalelor nu s'a dovedit a fi rău; la oameni însă nu s'a făcut încercări cu serul acesta.

*

In contra întinderei holerii ne apără măsurile internaţionale stabilite în convenţia dela Dresda din anul 1893.

Ele sunt mai cu seamă prescripţii în privinţa supraveghierei comunicaţiunei la graniţă, asupra revizuirei sanitare a popoarelor venite din ţările infectate; oprirea importului de obiecte cari pot conţine bacilii holerici de ex. rufe murdare şi vestminte uzate.

ULTIME STIRI.

Bucureşti, 29 Oct. In Basarabia în două localităţi apropiate la Ismail şi Chilia Nouă, s'au constatat cazuri de holeră. La Ismail s'a produs eri un caz de epidemie, despre care în primul moment nu s'a ştiut dacă e holeră, dar în urmă s'a putut constata definitiv. Tot eri s'a ivit un caz de holeră la Chilia Nouă. Autorităţile din Galaţi au comunicat aceste ştiri serviciului sanitar.

Galaţi, 29 Oct. In urma ordinelor serviciului sanitar, vaporul rus care face cursele între Galaţi şi Tulcea, nu va mai atinge în trecere portul Ismail, care e bântuit de holeră.

Iaşi, 29 Oct. Ştirile din Rusia cu privire la mersul holerei sunt îngrijitoare. Se afirmă că în localitatea Siret, de lângă Chişinău, s'au constatat 5 cazuri de holeră.

Salzburg, 29 Oct. Marele duce de Toscana se află în agonie. Moartea lui se aşteaptă dintrun moment într'altul. Soţii Toselli au sosit aici. La Curtea mare ducală nu s'a luat încă hotărîre pentru primirea sau neprimirea lor.

Roma, 29 Oct. Din cauza marilor ploi ce durează de 14 zile, rîurile s'au umflat inundând multe oraşe. Numeroase alte localităţi sunt de asemenea ameninţate de inundaţii.

Roma, 29 Oct. Regina mamă a donat 20.000 de lire pertru victimele din Calabria.

Brancaleone, 29 Oct. După ştirile din Ferruzano, în urma unui nou cutremur, eri s'a deschis o crăpătură mare în stâncă care formează temelia satului. Este temere de o prăbuşire.

Diverse.

O nouă »ştiinţă« au inventat nişte savanţi englezi, poreclind-o »Onomatologie«. Este adecă vorba de a ghici caracterul oamenilor după numele de botez, pe care îl poartă. Numiţii englezi au stabilit următoarele însuşiri caracteristice la unele din numele de botez:

Femeile şi fetele cari poartă numele »*Maria*« sunt de fire melancolică. Sunt sincere şi supoartă orice lovitură a sorţii cu mare răbdare şi resignaţiune.

»*Petrii*« sunt puternici, liniştiţi, iubesc ordinea şi sunt statornici în prietinie.

»*Gheorghii*« în tocmai ca Sf. Gheorghe învingătorul balaurului, sunt mândri de valoarea lor fizică şi morală.

»*Nicolaii*« sunt oameni cu frica lui D-zeu, deşi de multe ori îşi perd răbdarea şi devin năcăjiţi.

»*Ioanii*« au caracter tare, dar plin de contraste. Au temperament pasionat şi sunt buni la luptă.

»*Dumitrii*« sunt oamenii veseli de regulă cântăreţi cu voci simpatice.

»*Pavelii*« sunt ca şi marele apostol, activi, vioi, buni oratori dar supuşi la multe imprudenţe.

etc. etc.

Bibliografie.

Sub N-rul 283 al „Bibliotecei pentru toţi" a apărut **Fântâna Blanduziei**, cea mai celebră lucrare dramatică a lui *V. Alexandri*. Ediţiile de 4 lei şi 1 leu şi 50 bani de până acum erau prea scumpe, şi e o adevărată fericire pentru cititorii şi admiratorii marelui Alexandri, că pot să-şi procure „Fântâna Blanduziei", pe preţul numai de 30 bani.

Cu Fântâna Blanduziei, V. Alexandri ajunge culmea în opera lui hărăzită scenei teatrului. Frumseţea neasemuită a versurilor, înălţimile la care se ridică poetul în această operă. aşează „Fântâna Blanduziei", în fruntea pieselor noastre originale. Reprezentarea ei a fost un neîntrerupt triumf pentru autor, şi ori-când va fi cititâ şi ori-când se va juca ne va aduce acele clipe de rară înălţare sufletească, pe care ni le dau operile născute din minţile senine şi mari. Aceasta a înţeles şi Direcţiunea Teatrului Naţional din Bucureşti, care începe actuala stagiune cu „Fântâna Blanduziei".

De vânzare la Tipografia şi Librăria A. Mureşianu.

A apărut în institutul grafic Minerva **„Două neamuri"** de **Sandu Aldea** cu cuprinsu următor: Un arândaş, Despărţire, La ţară, Acasă, Tinereţe, Nepotul lui Mihalis, Seri de iarnă, Invrăjbiţii, O afacere. La oaste, Alte învoieli, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoşesc. Preţul 1 cor. 50 plus 20 bani porto. Se poate procură prin librăria A. Mureşianu.

A apărut **„Geloşii"**, comedie într'un act, după germană, de *Moşul*. Braşov. Tipografia A. Mureşianu 1905. O piesă forte potrivită pentru diletanţii noştri dela sate şi oraşe (pentru 3 domni şi 2 dame). Preţul 40 fileri franco.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Sz. 1203—1907. szgb.

Pályázati hirdetmény.

Fogarasvármegye sárkányi járás, 4049 lélekszámu vledényi körben az ujonnan rendszeresitett körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és az ezen állást elnyerni óhajtókat felhivom, hogy az 1876 évi XIV t. cz. 143 § ában. illetve az 1883 évi I. t. cz. 9 §-ában előirt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi November hó 27-ig délután 5 óráig hivatalomhoz annál inkább adják be, mert a későbben beárkező folyamodványokat nem fogom tekintetbe venni.

A körorvosi székhely Vledény nagyközség hozzá tartózik Szunyogszék nagyközség 6 kilométer távolságban.

Javadalmazás: 1600 korna évi fizetés és 400 korona lakbér, mely összeg az állampenztárból utólagosan fizettetik, továbbá a szabályrendeletileg megállapitott dijak.

A kőrorvos jogosult a jegyzői nyugdij intézetbe belépni.

Házi gyógyszertár engedélyezése kilátásba van helyezve.

Köteles azonban a kőrorvos Szunyogszék községet hetenként 2 szer rendesen meglátogatni és a vagyontalan betegeket ingyen gyógykezelni.

A román nyelv ismerete nékü lözhetetlen.

A megválasztott kőrorvos köteles állását 8 nap alatt elfoglalni.

A választást 1907 évi deczember hó 1-én délelötti 9 órakor fogom megtartani Vledény község irodájában.

A sárkányi járás főszolgabirájától,

Sárkány, 1907 évi Oktober hó 22-én.

Dombrádi,
főszolgabiró.

(3058,1—1.)

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.